VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2026-2027	13 OKTOBER 2026

HOORZITTING

in het kader van het voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de Nederlandstalige jeugdbewegingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

SAMENVATTEND VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra door mevrouw Najima EL ARBAOUI en de heer Ilyas MOUANI

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:
Vaste leden: de heer Mathias Vanden Borre, voorzitter, de heer Emile Luhahi, de heer Sven Gatz, mevrouw Najima El Arbaoui
Toegevoegd lid: de heer Ilyas Mouani
Verontschuldigd: de heer Benjamin Dalle

Zie: **Stuk 863** (2025-2026) – Nr.1: Voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de Nederlandstalige jeugdbewegingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Dames en heren,

Op dinsdag 13 oktober 2026 organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra een hoorzitting in het kader van het voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de Nederlandstalige jeugdbewegingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De toelichting werd gegeven door mevrouw Nell Van Bree (KSA), de heren Kaspers Michiels (Jeugddienst VGC), Bram Dewolfs (Urban Foxes), Gerd Lannoo (Cultureghem), Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen Vlaanderen) en Wout van Impe (JNM)

Mevrouw Najima El Arbaoui en de heer Ilyas Mouani werden aangeduid als verslaggever.

I. Toelichting door mevrouw Nell Van Bree (KSA), de heren Kaspers Michiels (Jeugddienst VGC), Bram Dewolfs (Urban Foxes), Gerd Lannoo (Cultureghem), Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen Vlaanderen) en Wout van Impe (JNM)

De heer Kasper Michiels (Jeugddienst VGC) benadrukt het belang van de jeugdbewegingen in Brussel. De VGC voorziet in een breed ondersteuningskader en merkt op dat het engagement van de leiding binnen de Brusselse jeugdbewegingen onder druk staat. Sommige groepen kampen met een dalende instroom van leiding en leden. Dat zorgt voor extra druk op de vrijwilligers en creëert onzekerheid over de continuïteit van de werking. Dat geldt evenwel niet voor alle jeugdbewegingen. Het Brusselse landschap is zeer divers en het is niet altijd eenvoudig om groepen met elkaar te vergelijken.

De spreker begint met een woordje over Chiro en Scouts. In het kader van een nieuwe beleidsperiode hebben beide organisaties een beleidsnota ingediend. Met zowel Scouts als Chiro werd beslist om een meerjarenovereenkomst af te sluiten. De voorbije jaren investeerde de VGC al in de financiering van stadsondersteuners voor beide jeugdbewegingen. Zij vervullen een belangrijke brugfunctie tussen de lokale groepen en de VGC en fungeren als vast aanspreekpunt. De VGC wil deze samenwerking in de toekomst verder versterken.

Momenteel lopen de gesprekken waarin afspraken worden gemaakt over doelstellingen, acties en indicatoren die aansluiten bij de specifieke context en noden van beide organisaties. Bijzondere aandacht gaat uit naar de inhoudelijke werking, de toegankelijkheid, acties die de continuïteit van de lokale groepen moeten versterken en maatregelen om het engagement van vrijwilligers duurzaam en haalbaar te houden. Daarnaast omvat het convenant afspraken over de ondersteuning die van de jeugdbewegingskoepels wordt verwacht, bijvoorbeeld op het vlak van het beheer van de lokale infrastructuur. Verder bevat het ook bepalingen die gelden voor alle regionale partners van de VGC, onder meer met betrekking tot taalbeleid, goed bestuur en zakelijk beleid. Het voordeel van dit traject is dat de organisaties deel uitmaken van een sterker ondersteuningsnetwerk, met meer structurele opvolging en evaluatie van hun overeenkomsten. Bovendien worden er verschillende lerende netwerken en vormingen georganiseerd waarin de regionale partners ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren.

Een tweede belangrijk luik is de infrastructuur. Er is wekelijks contact met de stadsondersteuners en de lokale groepen over vragen en uitdagingen rond infrastructuur, het gedeeld gebruik van lokalen, overeenkomsten met eigenaars en de zoektocht naar nieuwe locaties. De spreker gaat regelmatig ter plaatse, wat hem een goed beeld geeft van de lokale

situatie. Door het huidige financiële klimaat hebben eigenaars steeds hogere verwachtingen ten aanzien van de lokale jeugdbewegingen, zowel qua beheer als qua financiële bijdrage. In sommige gevallen leidt dit ertoe dat gebruiksovereenkomsten niet worden verlengd, wat een grote uitdaging vormt.

Scoutsgroepen hebben historisch vaak een sterke band met kerkelijke gemeenschappen, maar die samenwerking staat soms onder druk. Tegelijk stelt de spreker vast dat eigenaars hun verantwoordelijkheden niet altijd opnemen. Daarom liet de VGC de voorbije jaren zelf verschillende werken uitvoeren om de jeugdlokalen veilig en bruikbaar te houden. Deze investeringen worden aangegrepen om de eigenaars opnieuw te responsabiliseren en hen aan te moedigen hun verplichtingen structureel op te nemen.

Een belangrijke hefboom hierbij is de samenwerking met FIX vzw. In 2024 werd een bijkomende subsidie van 170.000 euro toegekend om duurzame veiligheidsingrepen sneller en efficiënter te realiseren. Door werkzaamheden te bundelen en proactief te plannen, kan FIX doelgerichter optreden. Scouts en Chiro worden hierbij actief betrokken, onder meer via een werkgroep die toeziet op de samenwerking en de opvolging van de verschillende werven.
De spreker wijst op het proactieve karakter van deze actie. Er worden plaatsbezoeken uitgevoerd, waarna de noodzakelijke veiligheidsingrepen worden bepaald en uitgevoerd. De prioriteit lag bij de elektriciteitswerken. Tegen het einde van het jaar zullen alle elektriciteitsinstallaties in de betrokken jeugdlokalen gekeurd zijn. Dankzij deze werkwijze kunnen de lokale groepen zich concentreren op hun kerntaak, terwijl een deel van de technische en administratieve lasten wordt overgenomen.

Het ondersteuningsaanbod van de VGC beperkt zich uiteraard niet tot Scouts en Chiro. Ook andere jeugdbewegingen worden ondersteund. Elke lokale groep kan jaarlijks een beroep doen op maximaal 5.000 euro werkingssubsidie. Daarnaast werd in 2024 een subsidie van 1.000 euro voor kampvervoer ingevoerd.

Het aantal leden daalt, maar niet overal in dezelfde mate. Sommige groepen kennen zelfs groei of blijven stabiel. Bij KAJ Don Bosco wordt een sterke groei vastgesteld. Ook bij de FOS-zeescouts verwacht de VGC opnieuw een stijging na de bouw van een nieuw lokaal, waardoor ook de jongste leden bij slecht weer binnen kunnen worden opgevangen.

Wat de open jeugdwerkingen betreft, merkt de spreker op dat het Brusselse jeugdwerklandschap de voorbije jaren sterk is geëvolueerd. Naast de traditionele jeugdbewegingen zijn steeds meer open jeugdwerkingen actief. Open jeugdwerk biedt een laagdrempelige vorm van vrijetijdswerk voor kinderen en jongeren, waarbij deelname vrijwillig is en niet afhankelijk van lidmaatschap of inschrijving. Ontmoeting, ontspanning en persoonlijke ontwikkeling staan daarbij centraal.
Steeds meer jongeren kiezen voor flexibelere vormen van engagement. Waar traditionele jeugdbewegingen vaak steunen op langdurige leidingtrajecten, een sterke historische verankering en netwerken van oud-leiding, werken open jeugdwerkingen vaker met projectmatig of informeel vrijwilligerswerk. De manier waarop jongeren zich vandaag engageren, verschilt sterk van organisatie tot organisatie. Het is daarom belangrijk om uitdagingen zoals een tekort aan leiding of vrijwilligers niet te veralgemenen naar het volledige Brusselse jeugdwerk. Er moet rekening worden gehouden met de grote diversiteit aan organisatievormen en vormen van engagement binnen de sector.

Ter ondersteuning van deze open jeugdwerkingen sluit de VGC een meerjarenovereenkomst af met de Vlaamse koepel Formaat. Deze organisatie versterkt het Brusselse open jeugdwerk via

ondersteuning, vorming en beleidswerk en draagt zo bij aan een kwalitatiever en toegankelijker aanbod voor kinderen en jongeren. Formaat werkt bovendien op gelijkaardige wijze als Scouts en Chiro, met een stadswerker die fungeert als aanspreekpunt voor zowel de VGC als de lokale groepen.

De spreker haalt het voorbeeld van Swole Youth aan. In 2024, tijdens de opstartfase, telde Swole Youth een vijftal kernleden en twintig vrijwilligers. Dit jaar werden al 188 kinderen en jongeren bereikt. De VGC ziet hierin kansen voor expertise-uitwisseling en samenwerking. Open jeugdwerkingen willen graag gebruikmaken van de inhoudelijke expertise van de traditionele jeugdbewegingen. Omgekeerd kunnen jeugdbewegingen inspiratie halen uit de manier waarop open jeugdwerkingen omgaan met flexibel engagement en het bereiken van diverse doelgroepen. De VGC brengt deze groepen meerdere keren per jaar samen.

Tot slot gaat de heer Kasper Michiels in op de Dag en Nacht van de Jeugdbeweging. Dit initiatief zet in op de zichtbaarheid en de waardering van het engagement binnen de Brusselse jeugdbewegingen. Dit jaar vindt de Dag van de Jeugdbeweging plaats op vrijdag 23 oktober. Leden en leiding worden aan het Centraal Station onthaald met een gratis ontbijt en een muzikaal optreden. De Nacht van de Jeugdbeweging is nieuw en vindt plaats in jeugdhuis Tongeluk. Door jonge vrijwilligers over groepen en koepels heen samen te brengen, worden het netwerk en de onderlinge samenwerking binnen het Brusselse jeugdbewegingslandschap versterkt. Beide initiatieven passen binnen de ambitie om het positieve verhaal van de jeugdbewegingen in Brussel zichtbaar te maken. Door het engagement van vrijwilligers te erkennen en te vieren, bouwt de VGC mee aan een sterk en aantrekkelijk jeugdbewegingslandschap in Brussel.

De heer Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen) vertelt meer over het huidige aanbod van Scouts en Gidsen in Brussel. Momenteel zijn er negen scoutsgroepen in Brussel. Drie jaar geleden waren dat er nog tien. Toen was er ook AKABE, een werking voor kinderen en jongeren met een beperking of extra ondersteuningsnoden. In Brussel telt Scouts en Gidsen 127 leidinggevenden en 781 leden. Daarmee is dit de grootste jeugdbeweging van Brussel. Dat betekent dat er elke zondag heel wat leiding klaarstaat om kinderen en jongeren een fijne dag te bezorgen. Daarnaast worden er ook weekends en zomerkampen georganiseerd.

Momenteel is er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest één KSA-groep actief, deelt **mevrouw Nell Van Bree (KSA)** mee: KSA Imelda in Molenbeek. Die groep werd in 2023 opgericht in samenwerking met het Imelda-instituut en werkt in de gebouwen van die school. De KSA organiseert activiteiten op woensdagnamiddag. Zij benadrukt dat het duurzaam verankeren van een jeugdbewegingsgroep minstens even uitdagend is als de oprichting ervan.

JNM staat voor Jeugdbond voor Natuur en Milieu, licht **de heer Wout Van Impe (JNM)** toe. JNM organiseert activiteiten voor kinderen en jongeren, met een specifieke focus op natuur en milieu. Een voorbeeld daarvan is een bosstratego, waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe voedselketens werken. Daarnaast organiseert JNM ook activiteiten die dieper ingaan op natuurbeheer, bijvoorbeeld door mee te helpen bij werkzaamheden van Natuurpunt en daarbij meer te leren over de impact ervan.

De eerste activiteit van JNM in Brussel vond plaats in 2011 en de afdeling werd officieel opgericht in 2013. Er heeft vroeger al een Brusselse afdeling bestaan. De huidige afdeling is een tweede poging om een duurzame Brusselse werking uit te bouwen. Vandaag telt JNM ongeveer 170 actieve leden, verspreid over het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De

organisatie is niet gekoppeld aan één specifieke gemeente, maar is actief op verschillende groene plekken in het gewest.

JNM kent twee belangrijke knelpunten. De instroom van nieuwe leden vertraagt, terwijl de doorstroom van leden naar leiding goed verloopt. De organisatie denkt zelf dat dit grotendeels te maken heeft met de beperkte naamsbekendheid. JNM is geen grote jeugdbeweging. Bovendien wordt er voor de activiteiten steeds afgesproken aan metrostation Simonis in Koekelberg, waardoor de organisatie vooral leden uit Jette, Koekelberg, Laken, Ganshoren en Molenbeek aantrekt. Jongeren uit andere gemeenten worden moeilijk bereikt.
De tweede belangrijke uitdaging is het ontbreken van een eigen lokaal. JNM beschikt niet over een vaste plek waar de leden bij slecht weer terechtkunnen. Daarnaast is er ook nood aan opslagruimte voor materiaal zoals tenten en kampmateriaal. Een droge en veilige opslagplaats is essentieel voor de werking.

Stadsondersteuner Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen) vult aan dat ook Scouts en Gidsen een daling kennen. De situatie verschilt evenwel van groep tot groep. Sommige groepen kampen met een tekort aan leiding, andere met een tekort aan leden. Er zijn groepen die met beide geconfronteerd worden, maar er zijn ook groepen die een ledenstop hebben moeten invoeren. Een voorbeeld daarvan is Scouts Jette. Die groep telt meer dan 200 leden en leidinggevenden en heeft een ledenstop. Het verschil tussen een ledenstop en een wachtlijst is dat bij een ledenstop nieuwe kandidaten worden doorverwezen naar andere groepen, terwijl een wachtlijst impliceert dat er op termijn mogelijk plaatsen vrijkomen.

Momenteel zijn er drie scoutsgroepen in Brussel met een ledenstop. Scouts Evere groeit, maar botst op een gebrek aan ruimte in de lokalen. De groep beschikt over voldoende leiding om verder uit te breiden, maar mist de nodige infrastructuur.
De lokale context speelt een belangrijke rol. Scouts Ganshoren en Scouts Jette beschikken over een groene omgeving. Scouts Molenbeek bevindt zich op een verharde speelplaats, wat de locatie minder aantrekkelijk maakt en een bijkomende uitdaging vormt voor het aantrekken van leden.

Ook op het vlak van leiding zijn er evoluties zichtbaar. In sommige groepen verloopt de doorstroming naar leiding goed, maar blijft de gemiddelde engagementsduur afnemen. Waar leiding vroeger vaak vier jaar actief bleef, is dat tegenwoordig eerder drie jaar, en soms slechts twee. Daardoor wordt de groepsleiding ook steeds jonger.

Tegelijk neemt de administratieve druk toe. Er komen steeds meer regels en ouders stellen hogere verwachtingen. Daardoor verschuift de aandacht van de groepsleiding steeds vaker naar administratieve en organisatorische taken. In plaats van zich bezig te houden met de begeleiding en coaching van leiding, moeten zij zich verdiepen in vzw-verplichtingen, formulieren en regelgeving.

Daarnaast ervaren groepen een toenemende financiële druk. In 2024 werd een extra subsidie ingevoerd voor kampvervoer omdat de kosten sterk waren gestegen. Toch geven verschillende groepen aan dat de maximale subsidie van 5.000 euro onvoldoende is om alle uitgaven te dekken. Sommige groepen organiseren daarom twee of drie groepsfeesten per jaar om hun werking financieel draaiende te houden.

Tegelijk blijft de organisatie niet bij de pakken zitten. Zowel lokaal als nationaal worden er initiatieven genomen om deze uitdagingen aan te pakken. Op nationaal niveau ondersteunt de

organisatie groepen bij de ledenwerving. Er werd een meertalige flyer ontwikkeld waarin in tien verschillende talen wordt uitgelegd wat scouting precies inhoudt en welke meerwaarde deelname voor kinderen kan bieden. Daarnaast zijn er initiatieven zoals scouting op maat, waarbij financiële drempels worden weggewerkt via verminderd lidgeld, kortingen op uniformen en andere ondersteunende maatregelen.

De heer Wout Van Impe (JNM) vertelt meer over de verschillende acties van JNM op het vlak van ledenwerving. Er wordt onder andere gewerkt met flexibele tarieven voor lidmaatschap, activiteiten, weekends en kampen. Gezinnen kunnen kiezen voor een verlaagd of verhoogd tarief, zonder dat daar vragen over worden gesteld. Daarnaast is er geen verplicht uniform. Wie dat wenst, kan een JNM-trui aankopen, maar die is niet verplicht tijdens activiteiten. Binnen JNM worden activiteiten vegetarisch georganiseerd. Dat betekent niet dat leden buiten de werking vegetarisch moeten leven, maar het maakt het gemakkelijker om rekening te houden met specifieke voedingsvoorkeuren en allergieën.

Op nationaal niveau beschikt JNM over een uitleendienst. Leden die niet voldoende middelen hebben om wandelschoenen, slaapmatjes of slaapzakken aan te kopen, kunnen dat materiaal ontlenen via de organisatie. Net als Scouts en Gidsen beschikt de organisatie over meertalige informatiefolders voor ouders. Daarnaast wordt samengewerkt met gemeenschapscentrum Essegem in Jette, waar iedere zomer een speelpleinwerking wordt georganiseerd. Sinds enkele jaren wordt die door JNM Brussel ondersteund en georganiseerd, wat helpt om nieuwe leden te bereiken.

Mevrouw Nell Van Bree (KSA) geeft meer duiding over de ledenwerving bij de KSA. Binnen de KSA wordt momenteel sterk ingezet op de werking in Molenbeek. Leden betalen geen lidgeld en ontvangen gratis een uniform. Er wordt met meertalige flyers en gerichte wervingscampagnes gewerkt voor zowel leden als leiding. Omdat de KSA nog een jonge jeugdbeweging is, is het de bedoeling om ook jongeren uit naburige scholen aan te trekken. De KSA onderzoekt daarom manieren om hen rechtstreeks aan de schoolpoort op te halen en mee te nemen naar de werking. Ook samenwerkingen met jeugdhuizen en speelpleinwerkingen worden momenteel opgestart.

De grootste uitdaging waarmee de KSA geconfronteerd wordt, heeft te maken met de hoge mobiliteit van leerlingen. Veel jongeren veranderen regelmatig van school. Omdat de werking sterk verbonden is met één school, is de drempel voor leerlingen van andere scholen groter. Daarnaast vormt de beperkte naamsbekendheid van de jeugdbeweging een uitdaging. Hoewel de KSA al drie jaar actief is en elke woensdag zichtbaar aanwezig is, blijft de werking voor veel jongeren en ouders relatief onbekend.

Ten slotte merkt de spreekster op dat veel jongeren op zoek gaan naar een betaalde studentenjob. Dat is wellicht een van de belangrijkste redenen waarom een engagement als leiding moeilijker wordt. Veel zestienjarigen geven de voorkeur aan een vakantiejob die een inkomen oplevert, waardoor het engagement binnen een jeugdbeweging onder druk komt te staan.

De heer Wout Van Impe (JNM) gaat dieper in op de noden rond infrastructuur. JNM beschikt niet over een eigen lokaal. Dat brengt verschillende moeilijkheden met zich mee. Vandaag heeft JNM wel een centrale plek waar materiaal kan worden gestockeerd.
JNM startte de zoektocht naar een lokaal in 2018. Uiteindelijk kwam JNM terecht bij CourJette, een initiatief dat deel uitmaakt van de organisatie Groot Eiland. Daar kreeg de organisatie

enkele buitenkasten ter beschikking. Dat is handig voor de opslag van materiaal, maar het blijft opslag in open lucht. Daardoor blijft er risico op vocht en ongedierte, wat niet ideaal is voor tenten en ander materiaal. Nadien werd de zoektocht niet echt voortgezet, aangezien het veel tijd en energie kost om geschikte infrastructuur te vinden. Bovendien vervullen de kasten voorlopig hun functie: het materiaal ligt op één centrale plaats, al is dat niet de meest ideale oplossing.

Op een bepaald moment werd JNM gecontacteerd door de gemeente Schaarbeek. De gemeente beschikte over een gebouw, De Kattepoel, waarvoor men verschillende organisaties zocht om er een invulling aan te geven. Sinds de verkiezingen werd hierover echter weinig of niets meer vernomen.

Infrastructuur vormt bij Scouts en Gidsen in Brussel een groot deel van het takenpakket van **de heer Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen)**. Gelukkig kan hij hiervoor ook rekenen op de steun van de VGC.
Momenteel zijn er twee groepen waarvoor de situatie bijzonder acuut is. Scouts Reynaert-Beatrijs was tot voor kort gevestigd op de gronden van een klooster in Vogelzang. Het klooster besliste echter een vleugel van het domein te verkopen, inclusief de lokalen die door de scouts werden gebruikt. Daardoor moet de groep de locatie verlaten.

Het blijkt bijzonder moeilijk om een nieuwe locatie te vinden. In Brussel is beschikbare ruimte zeer schaars. Een jeugdbeweging gebruikt haar lokalen voornamelijk op zondag en sporadisch op een vrijdagavond voor activiteiten tijdens examenperiodes. Daarnaast wordt het materiaal er opgeslagen.

De organisatie is nog steeds actief op zoek naar een oplossing. Momenteel wordt overlegd met de gemeente Oudergem.

Scouts Ukkel is al jaren gevestigd in de Dekenijstraat. Voor de renovatie van hun gebouw werd een aanzienlijke subsidie toegekend vanuit Vlaanderen en de VGC: bijna een half miljoen euro. Tijdens de onderhandelingen over de erfpacht met de parochie is het dossier echter vastgelopen. Uiteindelijk bleek dat de parochie niet bereid was om mee te stappen in het voorgestelde traject.

Traditioneel hadden scoutsgroepen een sterke band met kerkelijke instellingen. Vandaag kijken kerkgemeenschappen steeds meer naar hun patrimonium en de invulling ervan. Die evolutie zorgt voor ongerustheid bij veel groepen. Sommige groepen, zoals die in Molenbeek, beschikken over een erfpachtovereenkomst die twintig jaar loopt. Daar is de situatie voorlopig verzekerd. Voor andere groepen is dat veel minder duidelijk.

Scouts Ukkel is een groep met meer dan honderd leden en leidinggevenden en moet tegen 2030 een nieuwe locatie vinden. Dat is niet eenvoudig. Daarom wordt samen met de gemeente bekeken welke mogelijkheden er nog bestaan.
De vraag stelt zich in welke mate jeugdbewegingen in de toekomst nog zullen kunnen rekenen op kerkelijke infrastructuur en welke maatschappelijke rol de kerkgemeenschappen ten aanzien van het jeugdwerk willen opnemen.

Er zijn ook groepen die hun lokalen niet dreigen te verliezen, maar die tegen hun capaciteitsgrenzen aanlopen. Scouts Evere heeft een goede relatie met de eigenaar van de infrastructuur, maar beschikt over te weinig ruimte om verder te groeien. De site wordt gedeeld met twee scholen, twee scoutsgroepen en een crèche. Dat maakt uitbreiding moeilijk.

Bovendien zijn de gevolgen van de besparingen ook daar voelbaar: niet overal zijn middelen beschikbaar voor renovatie- of uitbreidingswerken.
Voor lokale groepen is het bijzonder moeilijk om zelf voldoende budget te verzamelen voor grote renovaties, laat staan voor de aankoop van een gebouw. Daardoor botsen veel groepen op hun grenzen.

Het verlies van infrastructuur vormt dan ook een ernstige bedreiging voor de stabiliteit van jeugdbewegingen. Wanneer een groep haar locatie verliest, komt uiteindelijk ook haar voortbestaan in het gedrang.

Scoutsgroepen zijn vaak flexibel en kunnen tijdelijk alternatieve oplossingen vinden, zoals buitenactiviteiten of verschillende tijdelijke locaties. Op lange termijn is dat evenwel niet duurzaam. Daarom vormt infrastructuur een van de grootste bedreigingen voor het voortbestaan van verschillende Brusselse scoutsgroepen.

Mevrouw Nell Van Bree (KSA) geeft meer uitleg over de oprichting van nieuwe groepen bij de KSA. In 2023 werd de eerste groep in Brussel opgericht. Tegelijk bestaat de ambitie om in de toekomst minstens nog één bijkomende groep op te starten. Momenteel loopt daarvoor een vooronderzoek.

Een van de mogelijkheden is om het model van KSA Imelda te herhalen. Dat zou betekenen dat er opnieuw wordt samengewerkt met een school en dat gebruik wordt gemaakt van de beschikbare infrastructuur. Er zijn echter twijfels over die aanpak, aangezien de organisatie merkt dat de werking op die manier minder laagdrempelig wordt voor jongeren van andere scholen. Bovendien blijft de werking sterk verbonden met de schoolomgeving. Daardoor is het voor ouders en jongeren niet altijd duidelijk dat de KSA een vrijetijdsaanbod is en geen verlengstuk van de school.

Het doel is om de impact op de Brusselse jeugd te verduurzamen. Daarom wil de KSA vooral vertrekken vanuit de concrete noden van lokale jongeren. Het is niet de bedoeling om zomaar het klassieke KSA-model naar Brussel te kopiëren als blijkt dat dit niet optimaal werkt. De KSA vertrekt liever vanuit de vraag wat jongeren in een bepaalde buurt nodig hebben. Wanneer blijkt dat er nood is aan een structureel vrijetijdsaanbod, kan daarop worden ingespeeld door een laagdrempelige jeugdwerking aan te bieden, bijvoorbeeld op woensdagnamiddag. Dat is voor de KSA de belangrijkste insteek.

De bijdrage van **de heer Gerd Lannoo (Cultureghem)** handelt over Cultureghem. Hoewel dit geen klassieke jeugdbeweging is, wordt de organisatie binnen het jeugdwerk erkend door de VGC. Cultureghem activeert de publieke ruimte en werkt volgens een zogenoemde plekgerichte aanpak. Dat betekent dat men vertrekt vanuit de plaatsen waar jongeren zich bevinden, in plaats van jongeren naar een vaste werking toe te leiden.

De spreker pleit voor voldoende aandacht voor open jeugdwerkingen. Die zijn minder zichtbaar dan klassieke jeugdbewegingen, maar verdienen volgens hem evenzeer een plaats in dit debat. Cultureghem is actief op de Abattoirsite en organiseert daar elke woensdagnamiddag een open speelplaats waar kinderen vrij kunnen spelen onder begeleiding van een ploeg animatoren. Wanneer aan deze animatoren gevraagd wordt waarom zij zich niet engageren binnen een klassieke jeugdbeweging, komen vaak dezelfde antwoorden terug: studies, engagementen thuis, de zorg voor jongere broers of zussen en andere persoonlijke verantwoordelijkheden. Volgens

de spreker moet die bredere context meegenomen worden in het debat over jeugdengagement in Brussel.

Daarnaast merkt hij op dat verschillende belangrijke thema's al aan bod zijn gekomen. Meertaligheid is daarbij bijzonder belangrijk. Het Nederlands biedt veel oefenkansen binnen jeugdbewegingen en Nederlandstalige jeugdwerkingen moeten daarom blijvend ondersteund worden. Tegelijk mag de tweetalige Brusselse context niet worden genegeerd. Taal moet vooral een instrument zijn om jongeren te bereiken en kansen te bieden. Zowel binnen jeugdbewegingen als binnen open jeugdwerkingen ontstaat meertaligheid vaak op een natuurlijke manier.

Volgens de gastspreker kan ook het betrekken van ouders een positieve rol spelen. Tegelijk vervullen jeugdwerkingen een belangrijke emancipatorische functie voor jongeren. Daarom zouden ouders vooral een ondersteunende rol moeten opnemen en geen sturende of coördinerende functie. Het initiatief moet zoveel mogelijk van de jongeren zelf uitgaan.

Hij is van mening dat nieuwe jeugdwerkingen idealiter ontstaan vanuit concrete noden op het terrein. Wanneer zich ergens opportuniteiten voordoen, bijvoorbeeld rond een school of binnen een buurt, moeten die ondersteund worden. Er moet minder vertrokken worden vanuit het idee dat er noodzakelijk een nieuwe jeugdbeweging opgericht moet worden.

Wat online zoekplatformen betreft, ziet de heer Lannoo verschillende mogelijkheden die voor bepaalde doelgroepen nuttig kunnen zijn. Tegelijk waarschuwt hij ervoor de digitale kloof niet te onderschatten. Dergelijke instrumenten kunnen een hulpmiddel zijn, maar mogen niet centraal staan. Bovendien kunnen digitale projecten snel aanzienlijke budgetten opslorpen. Volgens hem zijn klassieke communicatiekanalen, zoals flyers, mond-tot-mondreclame en de inzet van geëngageerde jongeren, vaak effectiever.

De heer Gerd Lannoo gaat ook in op de infrastructuurproblematiek en het gedeeld gebruik van gebouwen. Volgens hem liggen daar heel wat kansen. In Brussel staan veel ruimtes op zondagen en andere momenten leeg, bijvoorbeeld in scholen. Tegelijk mag de verantwoordelijkheid voor het organiseren van gedeeld gebruik niet bij scholen of jeugdverenigingen zelf terechtkomen. Er is nood aan een neutrale facilitator die instaat voor het beheer en de coördinatie van die infrastructuur.

Hij benadrukt daarbij het belang van een eigen plek. Een jeugdlokaal heeft een eigen sfeer en identiteit en groeit mee met de groep. Dat kan niet zomaar worden vervangen door een klaslokaal.

Als er sterker ingezet wordt op gedeeld gebruik van infrastructuur, moet dat volgens hem doordacht gebeuren. Die bijkomende verantwoordelijkheid mag niet worden doorgeschoven naar organisaties die vandaag al kampen met een hoge werkdruk. Zowel jeugdverenigingen als scholen hebben hun handen al vol. Daarom lijkt de inzet van een aparte ondersteunende actor noodzakelijk.

Verder vindt de heer Gerd Lannoo het een goed idee om bestaande groepen te versterken in plaats van uitsluitend in te zetten op nieuwe initiatieven. Ook de ondersteuning van koepelorganisaties blijft belangrijk. Zij organiseren vormingen, cursussen en begeleiding en verrichten veel waardevol werk achter de schermen.

Tegelijk merkt hij op dat sommige jongeren moeilijk de stap zetten naar klassieke animatorcursussen. Een meerdaagse opleiding met overnachting vormt voor velen een te hoge drempel. Daarom verdienen kortere trajecten en flexibelere vormen van engagement eveneens aandacht.

Tot slot wijst de spreker erop dat vaak naar voorbeelden uit Antwerpen of Gent wordt gekeken. Hoewel daaruit zeker lessen kunnen worden getrokken, is Brussel geen Antwerpen en geen Gent. De Brusselse diversiteit is uniek en vormt een belangrijke meerwaarde. Volgens hem moet Brussel die eigenheid als een sterkte uitspelen, zonder modellen uit andere steden zomaar te kopiëren.

De heer Bram Dewolfs (Urban Foxes), coördinator van Urban Foxes, licht de werking van zijn organisatie toe. Urban Foxes werd opgericht in 2014 en ontvangt tot op heden geen structurele ondersteuning, noch subsidies van de VGC. In die zin vormt de organisatie enigszins een uitzondering binnen het Brusselse jeugdwerk. Urban Foxes werkt volgens een hybride model dat aansluit bij de principes van het open jeugdwerk.

Enkele cijfers illustreren de impact van de organisatie. In de voorbije twaalf jaar begeleidde Urban Foxes meer dan 750 Brusselse jongeren in het kader van Erasmus-uitwisselingen naar het buitenland. Van de deelnemers wordt nooit een financiële bijdrage gevraagd en alle activiteiten zijn gratis. Dat brengt echter ook uitdagingen met zich mee op het vlak van financiering en duurzaamheid.

Tot 2022 werd de volledige werking gedragen door vrijwilligers. De spreker geeft aan dat hij inmiddels vier jaar in dienst is bij de organisatie. Sinds vorig jaar kon Urban Foxes haar capaciteit verdubbelen en beschikt de organisatie over twee medewerkers. Volgens hem toont dit aan dat er in Brussel ook vormen van jeugdwerk bestaan die niet altijd zichtbaar zijn in de gangbare statistieken.

In de voorliggende resolutie wordt gesproken over jongeren laten groeien in ontmoeting, engagement en verantwoordelijkheid. De vragen die vandaag aan bod kwamen over leidingstekorten en betaalbare infrastructuur zijn volgens de spreker terecht en verdienen een antwoord. Vanuit zijn praktijkervaring formuleert hij echter ook enkele bijkomende vragen en bedenkingen.

Een centrale vraag betreft de ruimte die jongeren krijgen om zelf richting te geven aan initiatieven. Urban Foxes vertrekt vanuit het principe van radicale jeugdinspraak. Volgens de heer Bram Dewolfs wordt vandaag vaak gesproken over het werven en aantrekken van jongeren, terwijl er te weinig wordt vertrokken vanuit hun eigen ideeën, behoeften en verwachtingen.

Hij stelt zich de vraag wat er gebeurt wanneer jongeren gevraagd worden verantwoordelijkheid op te nemen, maar tegelijk ervaren dat beslissingen voortdurend voor hen worden genomen. Zowel in het onderwijs als in het jeugdwerk worden jongeren volgens hem nog te vaak beschouwd als ontvangers in plaats van als volwaardige partners. In het onderwijs wordt van hen verwacht dat ze kennis verwerven en reproduceren, terwijl ze binnen het jeugdwerk nog vaak worden gezien als deelnemers aan activiteiten in plaats van als mede-eigenaars van de werking. In dat verband vindt hij het positief om te horen dat de KSA expliciet vertrekt vanuit de noden van jongeren.

Wanneer gekeken wordt naar maatschappelijke spanningen en protestbewegingen in binnen- en buitenland, blijkt volgens de spreker welke gevolgen kunnen ontstaan wanneer jongeren zich structureel ongehoord voelen. Sommigen uiten hun ongenoegen luid, terwijl anderen zich net terugtrekken. Ook die stilte verdient aandacht.

Als jongeren als volwaardige partners worden beschouwd, moeten zij volgens de spreker kunnen meedenken over de vragen die gesteld worden, de richting van projecten helpen bepalen en meebeslissen over de uitvoering ervan. Dat geldt zowel voor de inrichting van een plek als voor de besteding van middelen en de regels van een werking. Wie engagement vraagt van jongeren, moet bereid zijn ook zeggenschap te delen.

Volgens de sprekr heeft Brussel op dat vlak bijzonder veel potentieel. Nieuwe vormen van jeugdwerk ontstaan er vaak spontaan van onderuit. Initiatieven ontwikkelen zich op het kruispunt van cultuur, media, stadsontwikkeling, co-creatie en democratische participatie. Ook culturele instellingen bouwen steeds vaker jongerenwerkingen uit, zoals bijvoorbeeld AB Youth Lab.

Met betrekking tot de resolutie formuleert de spreker een eerste opmerking over de instroom van leden en leiding. Hij stelt zich de vraag of de huidige cijfers wel alle vormen van engagement zichtbaar maken. Jongeren kunnen gedurende maanden verantwoordelijkheid opnemen binnen een jeugdinitiatief zonder dat die organisatie officieel geregistreerd staat als jeugdwerkorganisatie. Dat engagement wordt vervolgens niet opgenomen in de statistieken.
Ook het onderdeel over de oprichting van nieuwe groepen verdient volgens hem aandacht. Samenwerkingen met nationale koepelorganisaties kunnen nieuwe initiatieven ondersteunen, maar innovatieve vormen van jeugdwerk krijgen vaak enkel begeleiding tijdens hun opstartfase. Nadien dreigen zij geregeld tussen de mazen van het net te vallen.

Daarnaast merkt hij op dat de Vlaamse erkenningsvoorwaarden niet altijd aansluiten bij de Brusselse realiteit. Vaak wordt verwacht dat organisaties in verschillende provincies actief zijn, terwijl veel Brusselse initiatieven lokaal verankerd zijn. Binnen de VGC bestaan vandaag al diverse ondersteuningsinstrumenten, zoals À Fonds, À Fonds+, Entree, projectsubsidies, experimentele steunmaatregelen en de jeugdraad. Volgens de spreker moet verder gebouwd worden op die bestaande ondersteuning.

Tegelijk stelt hij de vraag wat er gebeurt wanneer een project succesvol blijkt. Jongeren blijven deelnemen, partners rekenen op de werking en de maatschappelijke meerwaarde wordt duidelijk zichtbaar. Wat gebeurt er dan wanneer de projectfinanciering afloopt?

Urban Foxes heeft die situatie volgens hem al meermaals meegemaakt. Projectsubsidies lopen af terwijl de behoefte aan de werking blijft bestaan. Hoewel vandaag gesproken wordt over convenanten en meerjarige samenwerkingstrajecten, werd Urban Foxes nooit uitgenodigd om daaraan deel te nemen, ondanks twaalf jaar actieve inzet binnen het Brusselse jeugdwerk.

De organisatie ontvangt geen steun van de VGC en is volgens de spreker bovendien niet de enige die tussen de mazen van het net valt. Daarom vraagt hij welk perspectief succesvolle Brusselse initiatieven krijgen zodra zij hun maatschappelijke waarde hebben bewezen. Daarbij benadrukt hij het belang van het onderscheid tussen bereik en impact. Bereik geeft aan hoeveel jongeren bereikt worden, maar zegt weinig over de betekenis die deelname voor hen heeft gehad.

De gastspreker geeft aan dat het bemoedigend is te horen dat de VGC-initiatieven ondersteunt waarin organisaties begeleiding en vorming kunnen ontvangen. Ook kleinere organisaties moeten immers de mogelijkheid krijgen om op duurzame wijze uit te groeien tot stabiele spelers binnen het jeugdwerk.

Wat infrastructuur betreft, sluit de heer Bram Dewolfs zich grotendeels aan bij de opmerkingen van de heer Gerd Lannoo. Tot 2024 beschikte Urban Foxes niet over een vaste locatie. Aangezien ruimte in Brussel duur is, was het voor de organisatie niet haalbaar om jaarlijks hoge huurkosten te dragen. Dankzij het broedplaatsenproject, dat werd opgestart onder voormalig Brussels minister Benjamin Dalle, vond Urban Foxes uiteindelijk onderdak. Met een relatief beperkte investering van ongeveer twee tot tweeënhalf miljoen euro aan subsidies werd ruimte gecreëerd voor een twintigtal organisaties. Dat noemt hij een bijzonder sterk resultaat. Tegelijk merkt hij op dat ruimte delen ook betekent dat zeggenschap gedeeld moet worden.

Verder reageert de spreker op het idee dat lokalen een alternatief zouden vormen voor tijd doorbrengen op straat. Vanuit de ervaring van Urban Foxes benadrukt hij juist de waarde van de publieke ruimte. Pleinen en parken zijn belangrijke plaatsen voor ontmoeting, spel en jeugdwerk. Jongeren moeten zich daar ook kunnen ophouden zonder inschrijving of georganiseerd programma. De publieke ruimte behoort immers eveneens aan hen toe.
Daarom pleit hij voor een soort jeugdvariant van het broedplaatsenbeleid, waarbij ruimte wordt gedeeld, maar evenveel aandacht uitgaat naar begeleiding en opvolging als naar gebouwen en infrastructuur.

Bij infrastructuurplanning en het in kaart brengen van beschikbare ruimte ziet de heer Bram Dewolfs bovendien een actieve rol voor jongeren weggelegd. Zij zouden als medeonderzoekers betrokken moeten worden bij dergelijke trajecten. Organisaties zoals Urban Foxes kunnen daarbij ondersteuning bieden via onderzoek, begeleiding en vorming. Ook de jeugdraad kan signalen verzamelen en toezien op de verdere opvolging.

Tijdens de hoorzitting kwam ook het gegeven aan bod dat sommige jongeren kiezen voor een studentenjob in plaats van een vrijwillig engagement. Urban Foxes ervaart dezelfde uitdaging. De organisatie schakelt jongeren daarom in als jeugdonderzoekers en kent hun een vrijwilligersvergoeding toe. Op die manier hoeven jongeren niet langer te kiezen tussen een studentenjob en hun engagement binnen het jeugdwerk. Zij kunnen actief blijven deelnemen en ontvangen tegelijkertijd een beperkte financiële vergoeding.

Tot slot haalt de spreker nog twee bijkomende aandachtspunten aan. Het voorstel om te leren van andere steden vindt hij waardevol, op voorwaarde dat die uitwisseling wederkerig is. Brussel kan leren van Antwerpen en Gent, maar omgekeerd kunnen die steden volgens hem eveneens veel leren van Brussel.

Met betrekking tot het informeel en non-formeel leren van Nederlands verwijst hij naar de vele jeugdinitiatieven die tijdens vorige beleidsperiodes werden ondersteund via de Polsslagsubsidie. Vandaag worden deze middelen vaker ingezet voor formele taallessen Nederlands. Vanuit het open jeugdwerk betreurt hij die evolutie omdat informele leermomenten daardoor soms naar de achtergrond verdwijnen. Nochtans leren jongeren volgens hem vaak bijzonder veel Nederlands wanneer zij samen activiteiten organiseren, vergaderen, projecten uitwerken en presentaties geven. Dergelijke praktijkgerichte taalverwerving heeft volgens de organisatie vaak een grotere impact dan louter formele taalondersteuning.

De heer Bram Dewolfs sluit af met drie concrete aanbevelingen voor de resolutie. Volgens hem moet ook engagement buiten de klassieke ledenlijsten zichtbaar worden gemaakt. Daarnaast moeten waardevolle en innovatieve Brusselse initiatieven uitzicht krijgen op duurzame ondersteuning. Ten slotte moeten jongeren actief betrokken worden bij beslissingen over hun ruimte en hun projecten, vanaf de eerste probleemstelling tot en met de uitvoering.

Op die manier krijgt verantwoordelijkheid voor jongeren volgens hem een concrete invulling. Jongeren kunnen dan zeggen: *"Dit hebben wij mee onderzocht, hierover hebben wij meebeslist en dit hebben wij samen veranderd."*

II. Bespreking

Commissielid Emile Luhahi (Groen) benadrukte de grote maatschappelijke meerwaarde van jeugdwerk. Vanuit zijn eigen engagement in verschillende Brusselse jeugdorganisaties wees hij op de emancipatorische kracht van jeugdwerk, dat jongeren uit uiteenlopende leefwerelden samenbrengt en hen kansen biedt om zich persoonlijk en maatschappelijk te ontwikkelen.

Vervolgens ging hij in op een aantal inhoudelijke thema's. Eerst peilde hij naar de infrastructuurproblematiek, die volgens hem uit de presentaties naar voren kwam als een van de grootste uitdagingen voor het Brusselse jeugdwerk. Daarnaast vroeg hij naar de ervaringen met scholen en de mogelijkheden die scholen bieden als partner voor jeugdorganisaties.

Verder stond hij stil bij de diversiteit binnen het jeugdwerk. Hoewel verschillende organisaties al belangrijke inspanningen leveren, stelde hij de vraag hoe het aanbod nog beter kan aansluiten bij de Brusselse realiteit en welke aanbevelingen de sector op dat vlak heeft.

Tot slot vroeg hij hoe jeugdorganisaties omgaan met de toenemende concurrentie van studentenjobs en welke maatregelen jongeren kunnen stimuleren om zich langdurig als vrijwilliger te engageren.

De tussenkomst van **mevrouw Najima El Arbaoui** vertrok vanuit haar waardering voor de dagelijkse inzet van de organisaties voor Brusselse jongeren. Vooral de terugkerende bezorgdheid rond infrastructuur was haar opgevallen.

Zij richtte zich in eerste instantie tot de VGC met vragen over de bijkomende investering van 170.000 euro via FIX voor het veiliger maken van jeugdlokalen. Daarbij wilde zij weten hoeveel lokalen inmiddels werden aangepakt, hoeveel ervan vandaag aan de veiligheidsnormen voldoen en waar nog werkzaamheden noodzakelijk zijn.

Daarnaast verwees zij naar de toelichtingen van Urban Foxes en Cultureghem. Hun focus op jongeren uit kwetsbare buurten beschouwde zij als bijzonder waardevol. Vanuit haar eigen ervaring stelde zij vast dat klassieke jeugdbewegingen niet altijd dezelfde doelgroep bereiken. Om die reden vroeg zij hoe de toegankelijkheid van jeugdbewegingen voor jongeren uit onder meer Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek verder kan worden vergroot en welke rol scholen daarin kunnen spelen.

Commissielid Sven Gatz (Anders.) ervaarde de hoorzitting als een bijzonder nuttige bijdrage aan het debat over de resolutie. Positief vond hij ook de toelichting over de gegroeide ondersteuning vanuit de VGC-jeugddienst.

Zijn vragen richtten zich onder meer tot Cultureghem en Urban Foxes. Hij vroeg meer duidelijkheid over het profiel van de bereikte jongeren en over de omvang van hun werking. Hoewel kwaliteit volgens hem belangrijker is dan louter cijfers, achtte hij inzicht in de schaal van de activiteiten noodzakelijk.

Verder stond hij stil bij de evolutie van de ledenaantallen binnen jeugdbewegingen. Tegen de achtergrond van een lange periode van groei vroeg hij naar de precieze omvang van de huidige terugval. Ook de toekomst van de infrastructuur kwam uitvoerig aan bod. Daarbij verwees hij naar de afnemende rol van kerkelijke eigenaars en naar de kansen die scholen volgens hem bieden als partner voor jeugdwerkingen.

Aansluitend stelde hij vragen over de combinatie van vrijwilligerswerk en betaalde engagementen. Meer specifiek wilde hij weten of er samenwerkingen bestaan met organisaties zoals Capital vzw en hoe beide vormen van engagement beter op elkaar kunnen aansluiten.

In zijn tussenkomst benadrukte **de heer Ilyas Mouani (Voouit.brussels)** het belang van vrijwilligerswerk en de cruciale rol die jeugdorganisaties spelen voor alle Brusselse jongeren.

Bijzonder veel aandacht ging naar de toegankelijkheid van het jeugdwerk. Vanuit zijn eigen ervaring wees hij op de nog steeds bestaande scheiding tussen verschillende jeugdwerkvormen. Volgens hem gaan daardoor belangrijke kansen verloren om jongeren uit uiteenlopende achtergronden met elkaar in contact te brengen.

Ook infrastructuur vormde een belangrijk thema. Daarbij informeerde hij onder meer naar de opslagruimte op Tour & Taxis en naar de mogelijkheden om materiaalopslag beter te organiseren.

Daarnaast vroeg hij hoe open jeugdwerkingen sterker met elkaar kunnen worden verbonden en ondersteund. Verder peilde hij naar de problemen rond gedeeld gebruik van infrastructuur, de mogelijkheden van een Brusselse promotiecampagne voor jeugdbewegingen en de ondersteuning die nieuwe groepen ontvangen vanuit zowel de nationale koepels als de VGC.

Voorzitter Mathias Vanden Borre (N-VA) onderstreepte de brede meerwaarde van jeugdwerk voor de ontwikkeling van jongeren. Verantwoordelijkheidszin, samenwerking en zelfstandigheid noemde hij daarbij als belangrijke competenties die binnen jeugdbewegingen worden ontwikkeld.

Hij bracht nog enkele bijkomende thema's onder de aandacht. Zo vroeg hij naar de rol van ouders binnen jeugdorganisaties en naar de manier waarop ouders al dan niet bijdragen aan de instroom van nieuwe leden.

Ook de concurrentie met andere vrijetijdsactiviteiten kwam aan bod. Volgens hem staan jeugdbewegingen vandaag niet alleen tegenover elkaar, maar concurreren zij eveneens met sportverenigingen, studentenjobs en andere vormen van vrijetijdsbesteding. Daarom vroeg hij hoe organisaties zich tegenover die evolutie positioneren en of er kansen liggen voor samenwerking.

Ten slotte ging hij in op de relatie tussen jeugdverenigingen, de VGC en de Brusselse gemeenten. Meer bepaald wilde hij weten hoe de samenwerking met de gemeentelijke overheden verloopt en welke verbeteringen op dat vlak mogelijk zijn.

De heer Kasper Michiels (VGC-jeugddienst) ging eerst in op de vraag naar de investering van 170.000 euro via FIX. Volgens hem heeft die subsidie belangrijke resultaten opgeleverd.

Zowel jeugd- als sportorganisaties konden van de maatregel gebruikmaken, al lag de focus voor de jeugdsector voornamelijk op jeugdbewegingen die over een duurzame gebruiksovereenkomst beschikten en waarvan de eigenaars akkoord gingen met investeringen. In dat kader werden voornamelijk de Brusselse Chiro- en scoutsgroepen ondersteund. Het merendeel van de noodzakelijke elektriciteitswerken werd inmiddels uitgevoerd. Enkel bij Scouts Ukkel liep nog een werf. Tegen het einde van het jaar zou ook daar de installatie gekeurd zijn. Daarnaast werden verschillende jeugdhuislocaties aangepakt waar dat nodig bleek.

Vervolgens kwam hij terug op de vraag naar opslagruimte. Het materiaaldepot op Tour & Taxis bestaat volgens hem nog steeds en de overeenkomst werd recent zelfs verlengd. Daarbij wees hij erop dat niet alleen scouts- en chirogroepen, maar ook andere jeugdorganisaties geconfronteerd worden met een tekort aan opslagmogelijkheden. Volgens de VGC ligt er potentieel in het tijdelijk gebruik van gebouwen die op termijn een andere bestemming krijgen, maar nog niet onmiddellijk worden ontwikkeld. Tegelijk benadrukte hij dat de prioriteit steeds moet liggen bij ruimte waar kinderen en jongeren activiteiten kunnen organiseren. Opslag is belangrijk, maar blijft in die optiek een secundaire behoefte.

Tot slot wees hij op het belang van open jeugdwerkingen. De VGC wil dergelijke initiatieven sterker met elkaar verbinden omdat uitwisseling en samenwerking volgens hem bijdragen aan een sterker Brussels jeugdwerklandschap.

Hoe KSA de samenwerking met scholen ervaart werd toegelicht door **Mevrouw Nell Van Bree (KSA).** In het geval van KSA Imelda was het initiatief ontstaan vanuit de school zelf, die haar leerlingen meer vrijetijdsmogelijkheden wilde aanbieden. Zij stelde echter vast dat een schoolomgeving niet automatisch leidt tot een sterke jeugdbewegingscultuur.

Een schoolgebouw blijft altijd een schoolgebouw. Hoewel de organisatie er gebruik van kan maken, ontbreekt vaak het gevoel van eigenaarschap dat eigen lokalen wel bieden. De infrastructuur wordt gedeeld met de school en is onderworpen aan praktische beperkingen, waardoor spontane activiteiten of informele ontmoetingen moeilijker worden.

Op het vlak van diversiteit omschreef zij KSA Imelda als een werking die de leerlingenpopulatie van de school goed weerspiegelt. De ledengroep is bijzonder divers en sluit nauw aan bij de Brusselse realiteit. Tegelijk stelde zij vast dat veel jongeren en ouders niet vertrouwd zijn met het concept van een jeugdbeweging. De betrokkenheid verloopt daarom minder lineair dan in meer klassieke Vlaamse jeugdbewegingen. Deelname varieert sterker doorheen de jaren en langdurig engagement is minder vanzelfsprekend.

Wat vrijwilligerswerk betreft, gaf zij aan dat KSA pas recent sterk merkt dat jongeren steeds vaker kiezen voor betaald werk in plaats van een engagement als leiding. Daarom onderzoekt de organisatie momenteel verschillende mogelijkheden, waaronder systemen van

vrijwilligersvergoedingen of andere vormen van ondersteuning. Concrete oplossingen zijn er voorlopig nog niet.

Met betrekking tot de ondersteuning van nieuwe groepen stelde zij dat de grootste uitdaging niet in de opstartfase ligt, maar in het verzekeren van de duurzaamheid op langere termijn. De bestaande ondersteuning vanuit de koepel volstaat daarvoor volgens haar niet altijd.
Verder sprak zij zich positief uit over het idee van een Brusselse promotiecampagne voor jeugdbewegingen. Een grotere algemene bekendheid van jeugdwerk zou volgens haar de hele sector ten goede komen.

Tot slot merkte zij op dat sportverenigingen vandaag eerder als concurrent dan als partner worden ervaren. Voor veel ouders is de meerwaarde van sport immers duidelijker dan die van jeugdwerk.

De heer Hans Deschuytter (Scouts en Gidsen Vlaanderen) sloot zich grotendeels aan bij de opmerkingen over infrastructuur. Volgens hem kan gedeeld gebruik van gebouwen perfect werken, maar blijft er behoefte aan minstens één ruimte die echt eigendom aanvoelt van de groep zelf. Zo'n ruimte is volgens hem essentieel voor de identiteit, groepscultuur en samenhang van een jeugdbeweging.

Hij verwees naar verschillende Brusselse scoutsgroepen die reeds gebruikmaken van schoolterreinen. De bereidheid om samen te werken is aanwezig, maar gedeeld gebruik brengt ook praktische uitdagingen met zich mee. Goede afspraken, duidelijke verantwoordelijkheden en een vorm van begeleiding blijven noodzakelijk.

Vervolgens ging hij dieper in op de kwestie van diversiteit. Binnen scouting bestaan volgens hem grote verschillen tussen groepen. Jeugdbewegingen die actief op zoek moeten gaan naar leden ontwikkelen vaak vanzelf een grotere diversiteit en bouwen gemakkelijker samenwerkingen uit met scholen, welzijnsdiensten en andere organisaties. Groepen met lange wachtlijsten slagen daar doorgaans minder goed in.

Hij stelde vast dat het bewustzijn rond inclusie bij de leiding groeit. Daarom werkt Scouts en Gidsen Vlaanderen momenteel aan een inclusievisie die lokale groepen moet ondersteunen bij het verbreden van hun bereik.

Wat de ledenaantallen betreft, sprak hij van een structurele daling van ongeveer tien procent sinds 2023. Die evolutie sluit volgens hem aan bij tendensen die ook elders in Vlaanderen zichtbaar zijn. Om de oorzaken beter te begrijpen wordt een uitstroomonderzoek voorbereid waarbij vertrekkende leden bevraagd zullen worden.

Over de rol van ouders bracht hij een genuanceerd beeld. Zelf ziet hij veel mogelijkheden om ouders sterker te betrekken bij administratieve, logistieke en infrastructurele taken. Tegelijk leeft bij sommige vrijwilligers de vrees dat ouders zich daardoor zouden mengen in de inhoudelijke werking van de groep. Volgens hem moet daarom gezocht worden naar een evenwicht waarbij ouders ondersteunen zonder de leidinggevende rol van jongeren over te nemen.

Daarnaast wees hij op het belang van nieuwe initiatieven voor specifieke doelgroepen. In het bijzonder noemde hij de ambitie om opnieuw een AKABE-werking op te starten voor kinderen en jongeren met een handicap.

Afsluitend benadrukte hij dat samenwerking tussen jeugdorganisaties nog te vaak beperkt blijft. Niet alleen tussen Nederlandstalige groepen onderling, maar ook tussen Nederlandstalige en Franstalige organisaties ligt volgens hem nog veel potentieel. Daarbij zag hij een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten en lokale overlegstructuren.

JNM Brussel bereikt nog steeds een relatief homogeen publiek gaf **de heer Wout van Impe (JNM)** aan. De werking trekt vandaag vooral jongeren uit de hogere witte middenklasse aan. Dat wordt binnen de organisatie als een aandachtspunt beschouwd.

Meer diversiteit realiseren vraagt volgens hem bijkomende inspanningen, onder meer via scholen. Juist daar botst JNM op praktische beperkingen. Omdat de organisatie in Brussel niet over een eigen professionele coördinator beschikt, komt veel werk terecht bij vrijwilligers.
Die moeten hun engagement combineren met studies, werk en andere activiteiten, waardoor gerichte *outreach* niet altijd evident is.

Verder benadrukte hij het belang van een gezamenlijke Brusselse promotiecampagne voor jeugdbewegingen. Volgens hem zijn veel jeugdorganisaties onvoldoende zichtbaar. Initiatieven die voor sport wél bestaan, ontbreken grotendeels voor jeugdwerk.
Ook de relatie met lokale besturen kwam aan bod. Omdat JNM geen werking heeft die aan één gemeente gebonden is, blijken contacten met gemeenten vaak minder vanzelfsprekend. Lokale overheden voelen zich volgens hem niet altijd rechtstreeks verantwoordelijk voor een organisatie die in heel Brussel actief is.

Tot slot pleitte hij ervoor om vrijwilligers sterker te betrekken bij beleidsprocessen. Daarbij verwees hij naar het tijdstip van de hoorzitting, waardoor niet alle geëngageerde vrijwilligers de mogelijkheid hadden om aanwezig te zijn.

De heer Gerd Lannoo (Cultureghem) schetste het bereik van Cultureghem aan de hand van concrete cijfers. In 2025 namen bijna drieduizend kinderen deel aan de woensdagactiviteiten. Via mobiele speelwerkingen in verschillende wijken werden bovendien ruim duizend kinderen bereikt. Tijdens vakantieperiodes namen nog eens meer dan tweeduizend kinderen deel aan kunsteducatieve projecten.

Volgens hem ligt de kracht van Cultureghem in de samenwerking met een uitgebreid netwerk van partners. Organisaties zoals Huizen van het Kind, welzijnsdiensten en opvanginitiatieven vormen vaak de brug tussen gezinnen en het aanbod.

Vertrouwen beschouwde hij als een sleutelbegrip. Ouders schrijven hun kinderen niet zomaar in voor activiteiten. Vaak speelt een vertrouwde organisatie of contactpersoon een belangrijke rol bij die beslissing.

Daarnaast wees hij erop dat toegankelijkheids- en inclusiebeleid veel expertise, tijd en middelen vergen. Om die reden sprak hij zijn waardering uit voor jeugdbewegingen die actief proberen een diverser publiek te bereiken. Dergelijke inspanningen vragen volgens hem een grote inzet van zowel vrijwilligers als beroepskrachten.

Infrastructuur blijft voor veel initiatieven een bepalende factor bevestigde **de heer Bram De Wolfs (Urban Foxes)**. Niet alleen geschikte activiteitenruimtes, maar ook opslagmogelijkheden blijken essentieel voor de werking.

Hoewel hij het belang van een eigen plek erkende, benadrukte hij dat gedeeld gebruik in Brussel vaak goed werkt. Zijn organisatie maakt gebruik van een multifunctionele ruimte waarin verschillende organisaties actief zijn. Door te werken met eigen materiaal en vaste afspraken blijft volgens hem toch een gevoel van eigenaarschap bestaan.

Met betrekking tot ledenwerving stelde hij dat rechtstreekse aanwezigheid in scholen veel effectiever is dan klassieke communicatiecampagnes. Uiteindelijk blijft mond-tot-mondreclame volgens hem de sterkste motor voor groei.

Verder waarschuwde hij voor een te enge interpretatie van begrippen zoals kansarmoede en hyperdiversiteit. Urban Foxes richt zich niet uitsluitend op specifieke doelgroepen, maar vertrekt vanuit de overtuiging dat veel Brusselse jongeren op een of andere manier kwetsbaarheden ervaren.

Vervolgens schetste hij het bereik van de organisatie. De kerngroep bestaat uit een twintigtal jongeren tussen vijftien en vijfentwintig jaar die zelf projecten ontwikkelen en daarvoor een vrijwilligersvergoeding ontvangen. Daarnaast worden honderden jongeren bereikt via schoolprojecten, internationale mobiliteitstrajecten, participatieprocessen en vormingen voor jeugdwerkers.

Bijzonder belangrijk vond hij de rol van netwerken en verbindingen. Volgens hem kunnen veel ideeën gerealiseerd worden zonder grote budgetten, op voorwaarde dat jongeren toegang krijgen tot de juiste contacten, infrastructuur en partners.

Hij benadrukte ook dat samenwerking steeds wederkerig moet zijn. Kleinere organisaties mogen niet uitsluitend als leverancier van ideeën of expertise worden ingezet zonder dat daar een gelijkwaardige meerwaarde tegenover staat.

Over de betrokkenheid van ouders gaf hij aan dat Urban Foxes voornamelijk informeel werkt. Contacten ontstaan vaak rond buitenlandse projecten of tijdens toonmomenten waarop jongeren hun initiatieven voorstellen.

In een korte repliek stelde **de heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)** vast dat verschillende knelpunten reeds jarenlang bestaan. Volgens hem ligt het probleem niet uitsluitend bij een tekort aan infrastructuur, maar ook bij het beperkte gedeelde gebruik van bestaande gebouwen. Daarnaast pleitte hij voor meer samenwerking tussen organisaties die verschillende doelgroepen bereiken, op voorwaarde dat die samenwerking gebaseerd is op wederkerigheid.

Hij wees Urban Foxes bovendien op bestaande ondersteuningsinstrumenten zoals À Fonds en À Fonds+, waar jongeren niet alleen financiële steun maar ook begeleiding kunnen krijgen.

De commissievoorzitter stelde vervolgens vast dat de hoorzitting een grote hoeveelheid expertise had samengebracht en dat de uitwisseling waardevolle inzichten had opgeleverd voor de verdere behandeling van de resolutie. De aanwezige organisaties werden uitgenodigd om bijkomende suggesties of schriftelijke aanbevelingen over te maken.

Daarna sloot hij de werkzaamheden af met een uitdrukkelijk dankwoord aan alle deelnemers voor hun aanwezigheid, hun engagement voor Brusselse jongeren en hun bijdrage aan het parlementaire debat.

De verslaggevers,
Najima EL ARBAOUI
Ilyas MOUANI

De voorzitter,
Mathias VANDEN BORRE